



Darpariaeth Barhaus Enghreifftiol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen Maes - Ymchwilio ac Archwilio (Blynyddoedd 1 a 2)

Cyfleoedd Dysgu Allweddol:

ILIC/DIG Defnyddio iaith briodol wrth chwarae ac wrth gyfleu ystyr
ILIC/DIG Gwrando ac ymateb yn briodol ac effeithiol
ILLC/DIG Gwrando ar gyfarwyddiadau a'u cyflawni
ILIC/DIG Deall dibenion a swyddogaethau gwahanol iaith ysgrifenedig fel dull o: drefnu, datblygu syniadau a gwybodaeth ...
ILIC Trefnu a chyflwyno ysgrifennu ffeithiol mewn ffyrdd gwahanol ...s'y'n ddefnyddiol i'r diben, y dasg a'r darlennydd, defnyddio TGCh fel y bo'n briodol, a chynnwys rhai o'r nodweddion gwahanol ...
DM Dethol a defnyddio syniadau, offer a deunyddiau mathemategol priodol i ddatrys problemau ymarferol
DM Adnabod, casglu a threfnu gwybodaeth
DM Amcangyfrif atebion i gyfrifiadau: gwirio eu hatebion mewn sawl ffordd
DM Amcangyfrif maint mesur
DM Casglu gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys TGCh
DM Defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i gynrychioli data a gasglwyd
DM Dehongli gwybodaeth a gynrychiolir mewn graffiau neu ddiagramau syml
DM Adnabod patrymau, dilyniannau a pherthynas ...
GaD Dod yn ymwybodol o gyflawniadau dynol a'r 'syniadau mawr' sydd wedi ffurfio'r byd
GaD Ymchwilio i ffynonellau a materion
GaD Meddwl ynghylch sut byddant yn gwybod a yw rhywbeth wedi gweithio

GaD Llunio arsylwadau a mesuriadau a chadw cofnodion
GaD Gwneud cymariaethau a nodi cyffelybiaethau a gwahaniaethau
GaD Ymchwilio ac arbrofi
GaD Meddwl am gwestiynau ac yna eu gofyn a gwrando ar yr atebion
GaD Gwrando ar syniadau pobl eraill
GaD Deall yr hyn y mae'n rhaid iddynt ddarganfod a sut i wneud hynny
GaD Meddwl am beth allai ddigwydd petai ...
GaD Didoli a grwpio gwybodaeth drwy ddefnyddio TGCh
GaD Gweld y cysylltiad rhwng achos ac effaith
GaD Meddwl yn greadigol ac yn ddychmygus
GaD Cyfathrebu arsylwadau a mesuriadau
GaD Adnabod patrymau syml yn eu casgliadau
GaD Disgrifio'r hyn y maent wedi'i ddarganfod a chynnig esboniadau syml
GaD Mynegi eu barn a'u teimladau hwythau, a llunio penderfyniadau wrth ystyried safbwyntiau pobl eraill
GaD Defnyddio ac ymgyfarwyddo â geiriau ac ymadroddion cyffredin
DPChLIAD Bod yn feddylwyr a dysgwyr annibynnol
DPChLIAD Canolbwyntio am gyfnodau hwy

Adnoddau Parhaol gan gynnwys

- Arteffactau a gwrthrychau
- Batris, bylbiau, clipiau, amserydd/cloc
- Cloeon
- Magnetau
- Deunyddiau naturiol ac o wneuthuriad dyn
- Chwyddwydrau, sbienddrychau, syllwyr mân-filod, plycwyr
- Hidlyddion lliw, caleidosgopau, prismau
- Drychau
- Planhigion, hadau etc
- Pethau i'w blasu, cyffwrdd, arogl a chlywed
- Cyfrifiannellau, tafol, offer mesur/cyfrif etc
- Camera digidol, microsgop digidol/llaw, cyfrifiadur/gliniadur/rhaglen TGCh (e.e. Discovery Dog) synhwyrdd metel, tortshys etc
- Clipfwrdd, offer ysgrifennu, tuniau siarad etc
- Yr awyr agored - y tymhorau

Profiadau a Fwriedir

- Cwestiynau holi ac ateb
- Ymchwilio, archwilio a rhagfynegi
- Dod o hyd i wybodaeth a rhannu gwybodaeth
- Casglu, cofnodi a dehongli gwybodaeth
- Didoli, dosbarthu
- Enwi a nodi priodweddau deunyddiau cyffredin
- Defnyddio'r synhwyrdd i archwilio
- Arsylwi ac archwilio newidiadau, disgrifio cyffelybiaethau a gwahaniaethau
- Defnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth i gysylltu achos ac effaith
- Casglu, cofnodi a dehongli data
- Dilyniannu, mesur

Geirfa Briodol

- Geiriau allweddol e.e.
- Ymchwilio, rhagfynegi, yr un peth, gwahanol, cymharu, didoli
 - Golau, tywyll - cynnau, diffodd, cylched, trydan(ol), trydan, adlewyrchu etc
 - Deunyddiau – e.e. tryloyw, tryleu, di-draidd, caled, meddal, garw, llyfn, sgleiniog, pŵl, plygadwy/hyblyg, anhyblyg, atynnu, gwrthyrru, etc
 - Anifeiliaid, pryfed, mân-filod - cylch bywyd, bach/ifanc, hen etc
 - Coed, planhigion, dail, twf, cynhaeaf etc
 - Tymhorau a mathau o dywydd
 - Pwyso, tafol
 - Patrwm
 - Grym, ffrithiant, cyflym, araf
 - Haul, lleuad, planed, sêr
 - Rhif, siâp, mesur

Cwestiynau

- Beth os...?
- Pam rydych chi'n credu hynny?
- Beth fyddai'n digwydd petai ...?
- Beth arall gallem ni roi cynnig arno?
- Allwch chi feddwl/Ydych chi'n meddwl ...?
- Ble byddech chi ...?
- Beth ydych chi'n meddwl ...?
- Sut ydych chi'n meddwl ...?
- Sut byddech chi'n peri i hynny ddigwydd?
- Sut mae'n gweithio?
- Sut mae wedi newid?
- Beth mae'n ...?
- Dwedwch wrtha i...Ys gwn i/Tybed...
- Sut gallech chi gofnodi hynny?